

SPECIJALIZOVANI

Dosije o medijima

NUNS
NEZAVISNO UDRUŽENJE
NOVINARA SRBIJE

Br. 15

jun 2012.

**PRAVO GRAĐANA,
OBAVEZA DRŽAVE**

„Veća transparentnost lokalnih samouprava – PRAVO GRAĐANA, OBAVEZA DRŽAVE“

Svaka vlast voli poslušne novinare

Uporedni intervju sa trenerima istraživačkog novinarstva: Rad u lokalnim medijima je opasan izazov ■ Istraživanje Grada: Gradski budžet kao švedski sto ■ Čačanske: Bratska pomoć ili kako su o dodeli novca udruženjima odlučivali i osnivači jednog od njih ■ Finansiranje lokalnih medija: Niški mediji pod kontrolom vlasti? ■ Kikindska voda: I miris i ukus i boja ■ Sugestije i preporuke za komunikaciju sa medijima i građanima

Ne verujem da postoji realna potreba, odnosno interes, lokalnih samouprava da poboljšavaju odnos sa lokalnim medijima. Jedan broj medija se finansira iz samih lokalnih budžeta, pa su samim tim u podređenom položaju u odnosu na lokalnu samoupravu i praktično su u podaničkom položaju. Mediji koji nisu na lokalnom budžetu, nisu interesantni lokalnim samoupravama, doživljavaju se kao neprijatelji, njihov finansijski položaj je težak, pad profesionalnog standarda i uticaja je evidentan. Lokalne samouprave su komunikaciju sa javnošću svele na marketing, a lokalni javni servisi, odnosno, mediji koji bi to trebalo da budu, predstavljaju platformu za promociju vladajuće političke elite.

Ovo je zapažanje Peđe Obradovića koji je u okviru NUNS-ovog projekta *Veća transparentnost lokalnih samouprava – PRAVO GRAĐANA, OBAVEZA DRŽAVE* upućivao novinare i urednike Čačanskih novina u tajne istraživačkog novinarstva. Kao što se može videti iz intervjua sa trenerima koje objavljujemo na 2. strani, ali i iz njihovih sugestija i preporuka, slično misle i ostali učesnici projekta.

Nije, naravno, tajna da svaka vlast voli samo poslušne i po mogućstvu besplatne novinare. Srbija u tome nije poseban izuzetak, ali nesofisticiranost kojom se trojstvo vlast-mediji-novac uspostavlja i održava već decenijama dobija obrise profesionalne kataklizme. Doda li se tome pravilo da u malim sredinama vladaju „veliki“ bogovi jasno je da su novinari lokalnih

medija izloženiji pritiscima nego njihove kolege u nacionalnim kućama. I ne samo pritiscima, nego i iskušenjima saučestvovanja u neprirodnim savezima, mitu i korupciji.

Maksima „svako ima svoju cenu“ u novijoj istoriji srpskog žurnalizma ima samo jedan dodatak – malu. Razučena medijska mreža sa stotinama suvišnih (nazovi) televizija, radija, novina i portala učinila je novinare najmanje plaćenom radnom snagom među svim tzv. intelektualnim zvanjima.

Prirodna posledica takvog statusa je velika fluktuacija u bolje plaćene profesije, posebno one koje po mišljenju nedovoljno obrazovanih imaju veze, iz novinarstva u PR i marketing. Takva relacija nije neobična ni za Beograd, uključujući i državne organe, ali u unutrašnjosti je to pravilo novog *homo duplexa* - pola novinar, pola PR, odnosno ni jedno ni drugo – povećalo zavisnost medija i novinara od politike.

Mediji koji žele da održe profesionalan nivo, bez obzira na vlasničku poziciju, nisu dobrodošli. Na temi projekta, većoj transparentnosti rada lokalnih samouprava posebno kada je reč o kontroli trošenja budžeta, prelamaju se svi problemi koji muče i novinare i građane. Deo serijala koji je pred vama to plastično pokazuje i može poslužiti kao platforma vlastima u onome što treba da menjaju ako žele, za šta se deklarativno zalažu, objektivno novinarstvo, ali i samim medijima i medijskim udruženjima da svoje snage usmere ka onome što im je i osnovni cilj – profesionalizaciji novinarstva koje će biti isključivo u službi javnosti i građana.

Jelka Jovanović

Akcija u Nišu: Građani veoma zainteresovani za rad lokalnih samouprava

ЧАЧАНСКЕ *Bratska pomoć*

O DODELI NOVCA UDRUŽENJIMA ODLUČIVALI I OSNIVAČI JEDNOG OD NJIH

Tokom 2010. i 2011. iz budžeta grada Čacka je za udruženja izdvojeno gotovo 32,5 miliona dinara. Više od četvrtine tog iznosa pripalo je samo jednom udruženju Bratska pomoć - za posao popisa nepokretne imovine poreskih obveznika

Autor: Nebojša Jovanović

Iz gradske poreske uprave kažu da popis obveznika nisu mogli sami obaviti jer nisu imali dovoljno zaposlenih, pa su zato angažovali udruženje koje je upravo sa tim projektom apliciralo na konkursu za dodelu sredstava. Predstavnici drugih udruženja sa kojima su razgovarali novinari Čačanskih novina, kažu da bi i sami prijavili takav projekat da su znali da je to moguće, te da nije u redu što je „Bratska pomoć“ dobijala toliko veći iznos od ostalih.

Nemoguće je dodeliti tolika sredstva jednom udruženju, a velikom broju udruženja ništa ili krajnje skromna sredstva - kaže Obrad Luković, predsednik udruženja „No mobing“ iz Čacka.

Medu osnivačima „Bratske pomoći“ nalaze se i funkcioneri gradske uprave, od kojih su neki, kao članovi komisije, učestvovali i u odlučivanju o tome koji će projekti biti izabrani za finansiranje. Predsednik udruženja odbio je da razgovara sa novinarima Čačanskih novina, a oni sagovornici koji su pristali na razgovor, kažu da ne vide sukob interesa u tome.

Nemanja Nenadić, programski direktor „Transparentnosti Srbija“, kaže da svako može biti član neke organizacije i da to samo po sebi ne mora da bude sukob interesa. Ipak, objašnjava da to ne važi u ovom slučaju, jer su osnivači udruženja ujedno i državni službenici koji su kao članovi komisije učestvovali u raspodeli novca iz gradskog budžeta i koji su svom udruženju dodelili sredstva.

OSNIVAČI – FUNKCIONERI: Prema podacima „Agencije za privredne registre“ (APR) Srbije, udruženje „Bratska pomoć“ osnovano je u Čacku 27. maja 2007. godine, kao nestranačko, nevladino i neprofitno.

U Odluci o osnivanju navedeno je da su ciljevi i zadaci udruženja: „naučno i stručno istraživanje, pružanje neposredne pomoći u informisanju i obrazovanju građana u domenu kulture, nauke, školstva, medicine, ekologije, ljudskih prava i demokratije kako bi se podigao obrazovno - kulturni nivo građana i razvila svest o potrebi permanentnog sticanja obrazovanja“.

Medu 16 osnivača udruženja bio je Slobodan Jovanović, koji je zakonski zastupnik, odnosno, predsednik udruženja.

Sa Jovanovićem su novinari Čačanskih novina želeli razgovarati o udruženju i njegovim aktivnostima. Međutim, iako je dan ranije pristao, odbio je razgovor i dogovor o terminu intervjua, te je prekinuo telefonsku vezu. Kako bi zadovoljili pravila profesije, novinari su mu uputili još jedan poziv za intervju putem SMS-a, ali odgovor nikada nije stigao.

Osim Jovanovića, među osnivačima „Bratske pomoći“ nalaze se i imena nekoliko funkcionera gradske vlasti. Slavi-

ca Maksimović šef je Službe budžeta u gradskoj upravi. Vlajisav Papić načelnik je Gradske uprave za lokalni ekonomski razvoj, a zaposlenik te uprave je i Radojica Gavrilović, šef Službe za izradu i realizaciju razvojnih projekata. U istoj upravi do prošle godine je radila i Mira Milinković, koja je sada zaposlena u „Institutu za vočarstvo“ u Čacku.

„Jesam bila jedan od osnivača, ali nisam nikada imala posla sa tim ljudima - kaže Milinković i naglašava: - Dala sam im podršku i to je sve.“

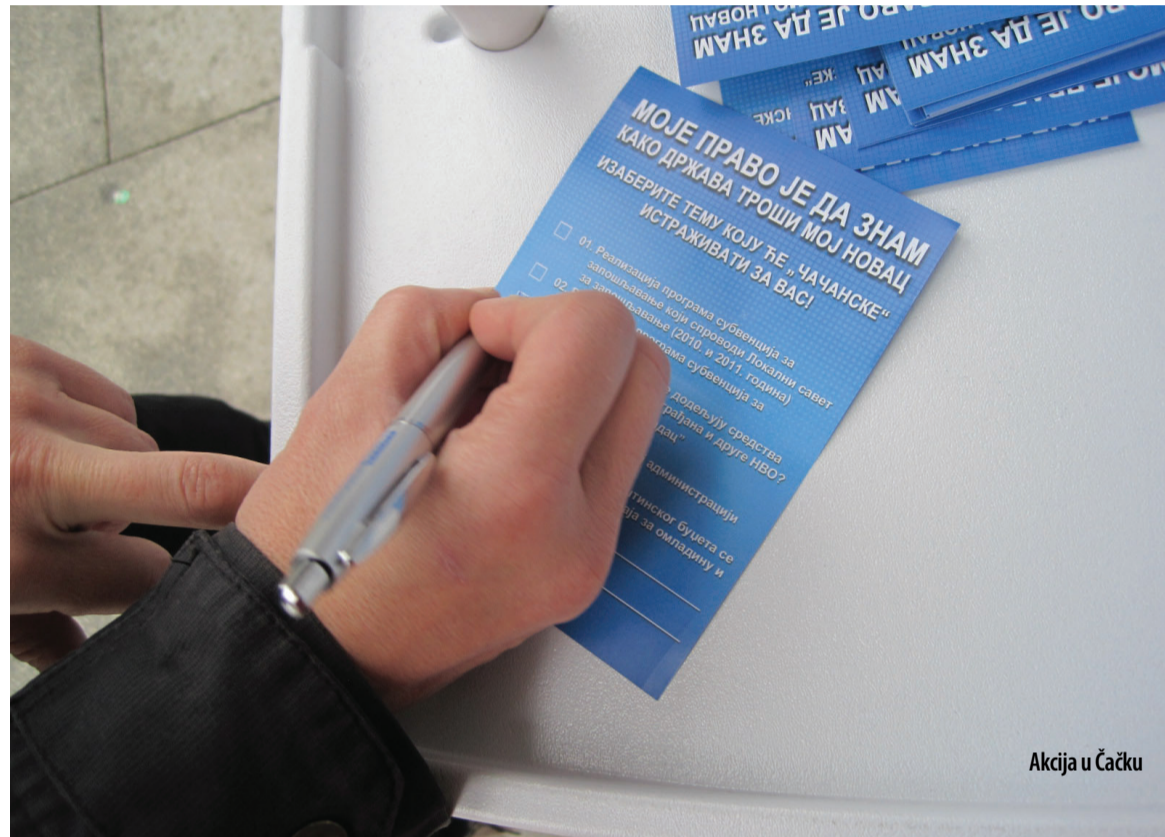
Jedan od osnivača udruženja je i Papićeva supruga Ružica. Među ostalim imenima navedeni su Dragana i Jovan Kostić, oboje sa istom adresom stanovanja. Istu adresu stanovanja kao i predsednik udruženja Slobodan naveo su Jovana i Drina Jovanović.

Kada su novinari Čačanskih došli u kancelariju Uprave za lokalni ekonomski razvoj, kako bi razgovarali ili dogovorili termin intervjua sa Papićem i Gavrilovićem, Papić ih je odbio, galameći, uz uvrede i pretnje, jer je, kako je rekao, nezadovoljan ranijim pisanjem Čačanskih novina. Ipak, u jednom trenutku je rekao kako ne vidi ništa sporno vezano za „Bratsku pomoć“.

NAJVIŠE NOVCA „BRATSKOJ POMOĆI“:

Gradske vlasti Čacka su u 2010. i 2011. godini objavile po dva poziva udruženjima da apliciraju za budžetska sredstva. Tokom te dve godine udruženjima je, za različite projekte, ukupno dodeljeno 32.463.726 dinara. Od toga, „Bratskoj pomoći“ pripalo je 8.400.000 dinara. To je 25,9 posto, odnosno, više od jedne četvrtine ukupno dodeljenog novca nevladinim organizacijama u Čacku.

U 2010. godini 53 udruženja su u rezultativno konkursu dobila 16.056.300 dinara, od čega 5.000.000 dinara „Bratska pomoć“. To je 31,1 posto dodeljenih

Akcija u Čacku

Medutim, 22. juna 2010. godine, tri dana pre raspisivanja drugog konkursa te godine - na kome je „Bratska pomoć“ dobila 5.000.000 dinara - Gradsko veće je donelo rešenje po kome umesto Vujovića mesto predsednice zauzima Slavica Maksimović, a novi član postaje Milka Stanković iz Uprave za društvene delatnosti. Vujović kaže da je razrešen na sopstveni zahtev jer je rad u komisiji zahtevao veliku angažovanost.

„Tu su i veliki pritisci, pa sam uputio zahtev Gradskom veću da me razreši i poštede rizika. Ipak se tu radi o novcu a

osobe koje su bile i osnivači „Bratske pomoći“ - Maksimović Gavrilović.

Slavica Maksimović kaže da tu nije reč o sukobu interesa, jer se još ranije povukla iz udruženja, ali da odgovorni iz udruženja verovatno nisu ažurirali te podatke u APR-u.

„Bila sam osnivač nekada i izašla sam iz te priče 2008. godine. Ja imam svoju, ne mogu da kažem, ispisnicu, a što predsednik udruženja nije ažurirao to je njegov stvar - kaže Slavica Maksimović.“

Ovo je bilo jedno od pitanja koje su novinari „Čačanskih“ želeli postaviti predsedniku udruženja Jovanoviću, ali on je odbio razgovor. Maksimović kaže da je predsednik komisije samo prvi među jednakima i da ona sa te pozicije sama ništa ne može odlučiti. Ipak, dodaje da se na komisiju pri dodeli sredstava udruženjima vrše pritisci sa svih strana.

Prema njenim rečima, „Bratska pomoć“ je podnela prijavu u skladu s konkursom, te dostavila izveštaj o namenskom trošenju sredstava, a efekti njihovog posla pri popisivanju poreskih obveznika se najbolje mogu videti kroz povećane prihode od poreza u budžetu.

Kaže da ne zna kako je udruženje znalo da za sredstva konkurise baš projektom koji je bio potreban gradskim vlastima.

Iz Agencije za borbu protiv korupcije Srbije kažu da mogu preispitati samo slučaj Papića. Za sve ostale službenike navode da nisu u njihovoj nadležnosti, ali da bi moglo biti rešenje „da se inicira interna kontrola u okviru grada povodom moguće zloupotrebe položaja, ili da se inicira kontrola inspekcije Ministarstva za državnu upravu i lokalnu upravu.“

Iz ovih podataka vidljivo je da su u oba izbora udruženja učestvovala dve

osobe koje su bile i osnivači „Bratske pomoći“ - jer su oni već bili obučeni za posao.

Njihov posao je bio da prikupljaju informacije sa terena. Konkretno su deljeni po ulicama, selima, njihovo je bilo da na licu mesta iz baze koju smo imali odu na lokaciju i da vide da li je to taj objekat, da li ima nekih promena na objektu, čija je nepokretnost koja nije prijavljena - kaže Savković.

U oba izveštaja o realizaciji projekta i utrošku sredstava, koja je potpisao predsednik udruženja Jovanović, navodi se da je terenska kontrola poreskih obveznika počela još 2009. godine i da su za dodelu sredstava oba puta aplicirali kako bi nastavili taj posao i pomogli lokalnoj poreskoj upravi. Navode i da su zadovoljni postignutim jer je od 2009. godine „evidentirano više od 20.000 novih poreskih obveznika, što svakako predstavlja značajan izvor prihoda za grad Čacak.“

Prvi ugovor između grada i „Bratske pomoći“ zaključen je 23. jula 2010. godine, na 5.000.000 dinara. U izveštaju stoji da je od toga realizovano 3.966.722,38 dinara. Većina novca isplaćena je za bruto naknade popisivačima po ugovoru o delu - 3.897.247,50 dinara - a ostatak je otišao na troškove prevoza (mesečnih karti za dio angažovanih), putne troškove, platni promet, te na interni monitoring nad realizacijom aktivnosti.

Posao je objavljen od kraja jula do kraja decembra 2010. godine, a angažovani su bili menadžer i finansijski administrator projekta, te 20 terenskih radnika - popisivača (troje od njih su u toku projekta zamenjeni drugim licima jer su dobili druge poslove).

Ugovor za 2011. godinu potpisan je 30. marta te godine, na iznos od 3.400.000 dinara, a u izveštaju stoji da je od toga realizovano ukupno 3.383.987,26 dinara, pri čemu je struktura troškova bila veoma slična kao i prethodne godine. Angažovan je isti broj lica, a posao je objavljen od aprila do kraja jula te godine.

Duško Savković kaže da posao nikada nije završen jer je nestalo sredstava, a ni popisivači u toku rada nisu bili dobro opremljeni - između ostalog imali su samo jedan automobil na raspolaganju. Dodaje da popis obveznika jeste poboljšao situaciju i priliv sredstava u budžet, ali da su rezultati ipak manji od očekivanih.

Stali smo sa tim jer se nema novca. Šta će biti dalje ne znam - kaže Savković.

Na sednici Gradskog veća na kojoj je odlučeno o raspisivanju konkursa za dodelu novca udruženjima 2012. godine, Zoran Todosević, načelnik Gradske uprave za finansije, rekao je da su planirana sredstva za ovu godinu 19.450.000 dinara - što je povećanje u odnosu na prethodne godine. Bratska pomoć nije aplicirala na prvom konkursu za 2012. godinu.

Objavljeno: Čačanske novine, Čacak, 15. maja 2012.

Autor: Predrag Blagojević

Više ne postoji medij iz kojeg građani mogu da dobiju potpune i objektivne informacije, jer pod snažnim pritiskom koji stiže iz političkih krugova, mediji prećutkuju događaje ili o njima izveštavaju selektivno i nepotpuno, - Ovo piše u prvom pasusu Izveštaja o pritiscima i kontroli medija u Srbiji, koji je septembra 2011. godine objavio Savet za borbu protiv korupcije.

Na samom početku pomenutog Izveštaja piše da i se iz prikupljenih podataka „može zaključiti da se nad medijima u Srbiji vrši snažan politički pritisak, zbog čega je nad njima uspostavljena potpuna kontrola.“

Niški mediji za poslednje četiri godine potpisali su sa predstavnicima raznih državnih institucija ugovore vredne oko 300 miliona dinara, što predstavlja skoro 30 posto ukupnih zbirnih prihoda

Finansiranje lokalnih medija

NIŠKI MEDIJI POD KONTROLOM VLASTI?

NTV, Narodnih novina, TV Belle Amie, Zone, TV5 i Kopernikusa.

Predsednik Nezavisnog udruženja novinara Srbije (NUNS) Vukašin Obradović kaže da u uslovima tranzicije i osiromašenog tržišta sa jedne, i prevelikog broja medija sa druge strane, država, opština ili grad, postaju glavni mecenari. Obradović dodaje da lokalni vlastodršci, zahvaljujući nedovršenoj privatizaciji, praktično upravljaju, pre svega, regionalnim i lokalnim televizijama, postavljaju na rukovođa mesta poslušne stranačke kadrove i neposredno kontrolišu uređivačku politiku tih medija.

- To im, međutim, nije dovoljno pa su konfigurisali takav sistem podela para namenjenih informisanju građana koji ima za cilj da i ono malo preostalih medija na posredna način dovedu u zavisnički položaj. Delci novca poreskih obveznika bez javnog konkursa, jasnih kriterijuma i nezavisnih komisija, nudeći pride i ugovori sa javnim preduzećima, oni jasno stavljaju do znanja da će biti finansirani samo podobni mediji koji imaju „konstruktivan“ pristup prema lokalnoj samoupravi. Vrhunski cinizam u svemu tome je što je vlast svesna da mediji ne mogu bez pomoći lokalne samouprave da opstanu na osiromašenom tržištu i koriste tu situaciju da potpuno neutrališu „neposlušne“ redakcije - kaže Obradović.

Obradović zaključuje da je krajnji ishod je vidljiv u većini gradova u Srbiji i da opstaju „samo oni mediji koji pristaju

južne vesti

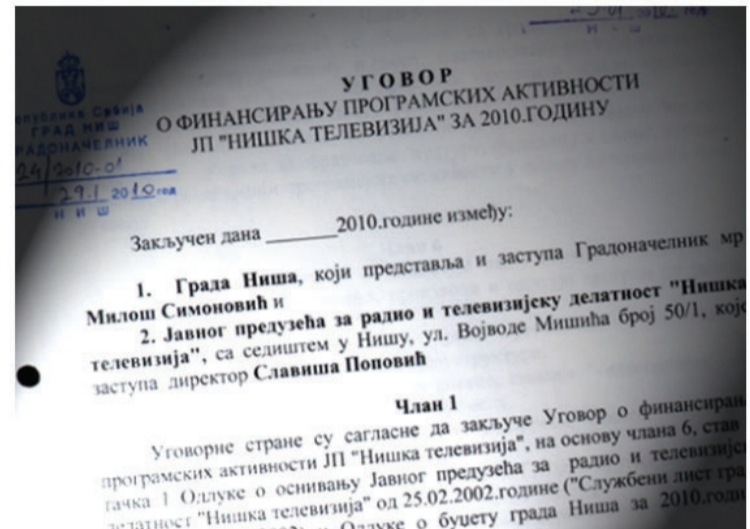
NASLOVNA LESHKOVAC NIŠ PIROT PROKUPLJE VRANJE OSTALI KO JE K...
Društvo Kultura Politika Ekonomija Hronika Intervju Istražuje

Naslovna Istražujemo

00:48, 30.05.2012.

Niški mediji pod kontrolom vlasti?

Autor Predrag Blagojević Izvor Južne vesti | NIŠ

Kroz skrivene ugovore, potpisane bez tendera i kriterijuma gradska vlast u Nišu medijima godišnje isplaćuje stotine miliona dinara, pokazalo je istraživanje Južnih vesti.

„Više ne postoji medij iz kojeg građani mogu da dobiju potpune i objektivne informacije, jer pod snažnim pritiskom koji stiže iz političkih krugova, mediji prećutkuju događaje ili o njima

Kroz skrivene ugovore, potpisane bez tendera i kriterijuma gradska vlast u Nišu medijima godišnje isplaćuje stotine miliona dinara, pokazalo je istraživanje Južnih vesti

moramo da poštuemo svoju novinarsku zakletvu i izveštavamo građane onako kako jeste. Nisam mala da verujem da postoji sloboda medija, ali treba se imati mera - kaže Lukić.

Da finansiranje medija bez jasnih kriterijuma „u velikoj meri utiče“ na uređivačku politiku slaže se i potpredsednik Udruženja novinara Srbije Petar Jeremić. On podseća da je Medijskom strategijom predviđeno da novac raspodeljuje nezavisna komisija, na osnovu projekata od javnog interesa.

- Znači, da ne može gradonačelnik ili gradsko Veće da dele novac kako im se sviđa i da ono momenta kada im se ne sviđa izveštavanje nekog medija, da samo ukine taj novac koji je dodelio. Ovo bi bilo takozvano „projektno finansiranje“, na određeni vremenski period tako da u slučaju da se vlastodršcima ne sviđa pisanje medija, oni jednostavno ne bi mogli da ukinu to finansiranje. Tako bi mediji bili zaštićeni bar od tog ekonomskog pritiska - kaže Jeremić.

Inače, kod javnih preduzeća i opština prosečan iznos ugovora je oko 40.000 dinara mesečno. Ako se ima u vidu da je prosečna neto plata zaposlenih u niškim medijima 20-25.000 dinara, pod uslovom da su regularno prijavljeni, sa plaćenim porezima i doprinosima, poslodavca oni mesečno koštaju upravo oko 40.000 dinara.

To znači da uz 5-6 potpisanih ugovora prosečan dnevni list ili regionalna TV stanica pokriva plate skoro celoj redakciji.

KO DAJE, A KO PRIMA NOVAC: Niški mediji najviše novca iz javnih budžeta dobijaju iz gradske kase, odnosno od gradonačelnika.

Samo u 2008, 2009, 2010. i delu 2011. godine prema potpisanim ugovorima Grad je medijima namenio najmanje 240 miliona dinara. Na drugom mestu po iznosu nalaze se niške opštine koje u procesu potpisuju ugovore na po 5 miliona godišnje, a zatim slede velika javna preduzeća kao što su Naissus i Toplana.

Prema dokumentaciji koju smo sakupili, najviše novca poreskih obveznika, više od 160 miliona dinara, otišlo je Javnom preduzeću „Niška televizija“, kome je taj novac predstavljao čak 60% ukupnih prihoda!

Osim od Grada, NTV dobija novac i od većine niških opština i javnih preduzeća, a u procesu svaki ugovor je vredan oko 450.000 dinara godišnjem nivou.

Nažalost, koliko je novca NTV ukupno dobila od javnih preduzeća i ustanova nisam uspeo da utvrdim. Iako je reč o javnom preduzeću, čiji je osnivač grad i koje se očito najvećim delom finansira upravo novcem građana, direktorka NTV Dragana Nikolić (URS) odbila je da nam dostavi te podatke.

Da stvar bude gora, Nikolić nije ovo učinila ni nakon što je Poverenik za informacije od javnog značaja Rodoljub Šabić doneo obavljajući rešenje i naložio joj da u roku od 3 dana to učini! Kako je Južnim vestima potvrđeno u Šabićevom kabinetu, izdata je „Saglasnost na

da nam dostavi te podatke. Ili, nastavak na strani VI >>>

KIKINDSKA VODA: I miris i ukus i boja

Nastavak sa strane VII

nje problema, jer sami to teško da možemo da finansiramo - ukazuje prof. dr Božo Dalmacija, sa novosadskog Prirodno-matematičkog fakulteta.

Još uvek aktuelna lokalna vlast krenula je konkretnije da rešava pitanje vodosnabdevanja početkom 2011. godine. Dugo se govorilo da je nemoguće da se iz opštinskog budžeta izdvoje potrebna sredstva za izgradnju fabrike vode, a cifre koje su bile prezentovane javnosti samo su potvrđivale tu tezu. Međutim, u poslednje dve godine pomenu se nekoliko puta manjim cenama izgradnje fabrike, neki čak tvrde da je za postrojenje koje bi zadovoljilo potrebe grada neophodno najviše 4 miliona evra.

Opštinsko veće naložilo je početkom godine Odseku za javne nabavke da raspiše prethodni raspis za projektovanje i izgradnju fabrike vode za piće za potrebe Kikinde. Proceduralno, ovaj raspis prethodi javnom pozivu i ništa ne mora da se okonča još godinama, ali, neki pomak je već napravljen. Prethodni raspis objavljen je u martu i on je vrsta oglasa kojim se potencijalni investitori, odnosno izvođači, informišu da će uslediti javna nabavka na koju mogu predati ponudu.

U opisu predmeta javne nabavke naznačeno je da projektovanje i izgradnja fabrike pijaće vode uključuje filtersko postrojenje kapaciteta približno 200 litara u sekundi, crpnu stanicu pijaće vode istog kapaciteta i rezervoar pijaće vode za 5.000 kubnih metara. Procenjena vrednost javne nabavke je 750 miliona dinara.

Bilo je predviđeno da Skupština opštine donese odluku o zaduživanju opštine na domaćem finansijskom tržištu, emitovanjem hartija od vrednosti u iznosu od 600 miliona dinara radi finansiranja kapitalnih investicionih rashoda, tj. za izgradnju fabrike vode. Pripremljenom odlukom predviđeno

je da je rok otplate do šest godina uz kamatnu stopu koja će biti definisana ugovorom sa ekonomski najpovoljnijim ponuđačem. Sednica je bila zakazana za 27. mart, ali je tada već počela predizborna kampanja i opozicija je uspela da spreči održavanje, tako da je početak realizacije ovog projekta ostavljen novoj vlasti, koja bi trebalo da bude formirana početkom juna. Vrednost investicije od 750 miliona dinara je, kako kaže član Opštinskog veća Nenad Grbić, okvirna i dovoljna za izgradnju gradskog postrojenja. To potvrđuju u Javnom komunalnom preduzeću. Njihove su procene da za izgradnju gradske fabrike treba izdvojiti oko 8 miliona evra, dok bi kvalitetna rekonstrukcija cevovoda zahtevala ulaganja od oko 20 miliona evra. Bilo je ideja da fabrika vode opslužuje i sva sela, ali to bi umnogome poskupelo investiciju, već se predlaže da se u svakom selu podignu mini-postrojenja, što bi sve ukupno koštalo oko 4 miliona evra.

- Odgovor na pitanje koliko će koštati ova kapitalna investicija daće javni poziv. Posao će dobiti ona kompanija koja ponudi najprijateljujuću cenu opreme i fabrike ali i cenu vode „na slavini“. Nije

nam svejedno ako neko za pet miliona evra napravi fabriku vode, a da u tom slučaju, cena kubika za građane iznosi 200 dinara. Insistiramo na tome da posao bude poveren referentnoj firmi, ali i da fabrika vode ostane u vlasništvu lokalne samouprave i građana opštine Kikinda - reči su Nenada Grbića.

No, i projekat koji finansira EU, a u kojem zajednički rade naši i stručnjaci iz Mađarske treba da ponudi optimalna rešenja. Nakon što se obave istraživanja za sva naselja uz pomoć mobilnih pilot-postrojenja, trebalo bi da se predloži tehnologija za prečišćavanje, kao i studija izvodljivosti.

- Ta studija bi trebalo da kaže da li je rešenje u lokalnom projektu ili u zajedničkom projektu više gradova. Pozdravljamo nameru opštine da se upusti u izgradnju fabrike. To je dobra namera, ali bi možda trebalo da se ugledamo na Evropsku uniju, u kojoj je prisutan model ukрупnjavanja vodovoda. Najkvalitetnija voda u Banatu nalazi se na području Banatske Dubice kod Sečnja i Radojeva kod Nove Crnje. Znajući da opština Kikinda ozbiljno razmišlja da se upusti u izgradnju fabrike vode, možda bi trebalo razmišljati o mogućnosti da se deo vode dovede sa tih lokacija. Eto prilike da se možda na tom planu udruže opštine Sečanj, Žitište, Nova Crnja i Kikinda - sugeriše prof. dr Božo Dalmacija.

Rešenja nudi i dr Miroslav Kukučka, vlasnik firme Envirotec, tvorac javnih česmi u gradu i selima. On predlaže prvo izgradnju gradske fabrike vode, a potom i nekoliko seoskih.

U javnosti su se pojavili i predlozi da se veći deo od rudne rente koju Naftna industrija Srbije - Naftagas uplaćuje na opštinski račun, a koja iznosi oko 5 miliona evra godišnje, namenski upotrebi za izgradnju fabrike i rekonstrukciju vodovoda.

Postoje i predlozi da se domaćinstvima ponudi jeftina flaširana voda u većim balonima sa područja gde je voda znatno boljeg kvaliteta, a to bi bilo prelazno rešenje, dok se ne izgradi postrojenje i ne popravi vodovod.

Objavljeno: Kikindske, 1. juna 2012.

Ceo tekst na sajtu www.kikindske.net

Akcija u Kruševcu

KOMUNIKACIJE SA MEDIJIMA I GRAĐANIMA

Sugestije

- ◆ Dati građanima i novinarima na uvid POTPUNE informacije koje ih zanimaju.
- ◆ Odgovarati na pitanja zvaničnim putem.
- ◆ Odgovarati na zahteve građana, udruženja, novinara u zakonom predviđenom roku.
- ◆ Skratiti rokove za odgovor.
- ◆ Organizovati javne rasprave o ključnim pitanjima za grad i njegove stanovnike.
- ◆ Liberalizovati i delegirati komunikacije sa medijima. Pojedini načelnici opštinskih uprava često ne dozvoljavaju komunikaciju sa medijima ljudima iz opštine, bez obzira na njihove oblasti odgovornosti i ekspertizu.
- ◆ Učiniti procese zapošljavanja u javnim službama transparentnim. Pružati na uvid eventualne sporne informacije i biti na raspolaganju građanima u slučaju eventualnih nejasnoća i problema.
- ◆ Kada se u radna tela, komisije, odbore i slično imenuju članovi iz reda građana, da to ne budu pripadnici političkih partija.

Preporuke

- ◆ Omogućiti predstavnicima medija besplatan pristup Službenom glasniku. Tu se objavljuju sve važnije odluke grada i pristup tim informacijama je ključan.
- ◆ Generalno upoznavanje javnog sektora opština sa Zakonom o informacijama od javnog značaja.
- ◆ Uvesti redovne sastanke sekretara sektora opštine sa predstavnicima svih zainteresovanih medija.
- ◆ Obučiti PR osoblje da bude na usluzi i spremno da odgovori na pitanja u svakom trenutku u formi prilagođenoj građanima, bez stručnih termina i administrativnog jezika.
- ◆ Objavljivati informacije u formi prilagođenoj građanima, bez stručnih termina i administrativnog jezika.
- ◆ Unaprediti web komunikaciju putem sajta, ali i Informatora koji sadrži sve relevantne podatke o lokalnoj samoupravi.
- ◆ Postavljati na sajtove lokalnih samouprava budžete, kriterijume za dodelu sredstava, odluke o dodeli sredstava, izveštaje o realizaciji projekata za koja su sredstva dodeljena.
- ◆ Lokalne samouprave su obavezne da sve medije koji rade legalno tretiraju jednako.
- ◆ Monopolistička javna preduzeća ne bi trebalo da se reklamiraju u medijima - to je prikrivena kupovina medija. Fond namenjen informisanju građana trebalo bi staviti u funkciju projektnog finansiranja dostupnog svim medijima.
- ◆ Novac koji se iz lokalnog budžeta opredeljuje za lokalne medije, ne bi smeo biti alat za ucenjivanje tih medija. Zato treba prestati s praksom plaćanja medija za pozitivno praćenje. Lokalne samouprave bi morale da shvate da lokalni mediji ne bi smeli biti „prijatelji“ ili „neprijatelji“ lokalne vladajuće političke elite.
- ◆ Lokalne samouprave morale bi biti transparentnije u procesu dodele novca lokalnim medijima, u vidu jasnijih kriterijuma i uslova pod kojima se novac dodeljuje.
- ◆ Mediji ne bi smeli biti u funkciji promocije političkih partija, lokalnih političkih elita, moćnika i njihovih ideja.

Veća transparentnost lokalnih samouprava Pravo građana, obaveza države

Projekat *Veća transparentnost lokalnih samouprava - PRAVO GRAĐANA, OBAVEZA DRŽAVE* ima za cilj poboljšanje profesionalnog izveštavanja o radu lokalnih samouprava, odnosno o načinu korišćenja odobrenih budžetskih sredstava, u četiri grada u Srbiji: Kikindi, Kruševcu, Čačku i Nišu. Kroz saradnju NUNS-a sa četiri medija i lokalnim organizacijama civilnog društva građani će u tekstovima nastalim tokom projekta dobiti bolji uvid u funkcionisanje lokalne javne administracije i o budžetima namenjenim za razvoj njihove sredine.

Kao rezultat rada svaki medij u ova četiri grada posle šestomesečnog istraživanja objavio je dva štampana, odnosno online dodatka, vezana za javne nabavke na lokalnom nivou i za trošenje budžetskih sredstava lokalnih samouprava.

Na početku realizacije projekta projektni tim NUNS-a je posetio sva četiri grada i sproveo akciju *Imam pravo da znam kako trošite moj novac* i u direktnom kontaktu sa građanima na trgovima birao teme koje će biti obrađene.

Pored štampanih i elektronskih dodataka u medijima,

NUNS u dnevnom listu Danas publikuje ovaj *Specijalizovani dosije* kao sažetak projekta, ali i najboljih tekstova uz spisak sugestija koje mogu poboljšati komunikaciju predstavnik lokalnih samouprava sa medijima i građanima.

U saradnji sa Stalnom konferencijom gradova i opština, NUNS će sugestije i preporuke dostaviti svim lokalnim samoupravama.

Projekat traje godinu dana i sprovodi ga Nezavisno udruženje novinara Srbije u saradnji sa Centrom za istraživačko novinarstvo iz Bosne i Hercegovine i štampanim i elektronskim medijima *Kikindske* iz Kikinde, *Čačanske* iz Čačka, *Grad iz Kruševca* i *Južne vesti* iz Niša, a podržan je od strane Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji u okviru programa *Podrška civilnom društvu*.

Projekat *Veća transparentnost lokalnih samouprava - PRAVO GRAĐANA, OBAVEZA DRŽAVE* podržava Evropska unija.

Sadržaj ove informacije je isključivo odgovornost Nezavisnog udruženja novinara Srbije i ne predstavlja nužno stavove Evropske unije.

SPECIJALIZOVANI
Dosije o medijima

Impres:

Urednica: Jelka Jovanović;
Fotografije: NUNS, Kikindske, Čačanske, Grad i Južne vesti;
Lektor: Milica Milić;
Prelom: Zoran Spahić;
Izdavač: NUNS;
Za izdavača: Vukašin Obradović